

Giltig från och med: 2024-12-02

Dokumentägare: Henrik Franzén

Västra Götalandsregionen

Fastighet, stöd och service

01368 v.1.0, bygg, huvuddokument – Tekniska krav

Gäller för bussdepå, folkhögskola, kontor, naturbruksskola, resecentrum, sjukhus, spårvagnsdepå, Tvätteriet Alingsås, tågdepå

Innehållsförteckning

Versionshistorik	5
Inledning och syfte	6
Avsteg	6
Definition samhällsviktig verksamhet	7
Samhällsviktig funktion.....	7
Samhällsviktig verksamhet.....	7
Övriga kravställande dokument.....	8
o Sammansatta byggdelar och installationssystem.....	9
01 Sammansatta byggdelar.....	9
01.S Sammansatta byggdelar i hus.....	9
01.SC Ytterväggar, sammansatta.....	9
01.SL Lastkajer, sammansatta.....	9
1 Undergrund, underbyggnad, skyddande lager i mark, grundkonstruktioner och stödkonstruktioner	10
13 Lager i mark för skydd av byggnadsverk	10
15 Grundkonstruktioner	10
15.A Sammansatta grundkonstruktioner	10
15.S Grundkonstruktioner för hus.....	10
2 Bärverk	11
20 Sammansatta bärverk.....	11
27 Bärverk i husstomme	11
27.B Stominnerväggar	14
27.E Balkstommar	14
27.F Stombjälklag	14
27.G Yttertaks- och ytterbjälklagsstommar	14

27.H Kompletterande bärverk i husstomme.....	15
4 Rumsbildande byggdelar, huskompletteringar, ytskikt och rumskompletteringar .	15
41 Klimatskiljande delar och kompletteringar i yttertak och ytterbjälklag.....	15
41.C Ytterklimatskärmar i yttertak och ytterbjälklag.....	16
41.F Kompletteringar till yttertak och ytterbjälklag	16
41.FB Utvändiga avvattningssystem från yttertak och ytterbjälklag.....	16
41.FC Invändiga avvattningssystem från yttertak och ytterbjälklag	17
41.FD Skyddsanordningar på yttertak och ytterbjälklag	17
42 Klimatskiljande delar och kompletteringar i yttervägg	17
42.B Ytterklimatskärmar i yttervägg.....	17
42.B/20 Ytterklimatskärmar i yttervägg - murverk, puts.....	18
42.C Innerklimatskärmar i yttervägg.....	18
42.D Öppningskompletteringar i yttervägg	18
43 Inre rumsbildande byggdelar	19
43.A Sammansatta inre rumsbildande byggdelar.....	19
43.B Kompletterande väggkonstruktioner.....	20
43.C Innerväggar (ej stominnerväggar) och öppningskompletteringar.....	20
43.CB Innerväggar (ej stominnerväggar).....	20
43.CC Öppningskompletteringar i innervägg	20
43.E Innertak.....	21
43.E/22 Innertak – puts.....	21
44 Invändiga ytskikt	22
44.B Ytskikt på golv och trappor	22
44.C Ytskikt på väggar	24
45 Huskompletteringar	25
45.B Utvändiga huskompletteringar.....	25
45.BB Balkonger	25
45.BC Loftgångar	25
45.BD Skärmtak.....	25
45.BF Fasadstegar.....	25

46 Rumskompletteringar	26
46.A Sammansatta rumskompletteringar.....	26
46.B Inredningar	26
49 Övriga rumsbildande byggdelar, huskompletteringar, ytskikt och rumskompletteringar	26
49.B Schakt i hus	26

Versionshistorik

Version	Publicerad	Ändringsbeskrivning	Arkiverat
1	2024-12-02		

Inledning och syfte

Tekniska krav (TK) är Fastighet, stöd och service specifika komplement till lagar, förordningar och normal projekteringspraxis.

Dokumentet ger uttryck för beställarens och verksamhetens krav och önskemål på utförande och utformningar och ska vara ett hjälpmedel vid projektering vid ny- och ombyggnader. I dessa anvisningar anges Fastighet, stöd och services särskilda önskemål, i övrigt gäller AMA.

Dokumentet ska läsas som ett stöd under projektering och användas som underlag vid framtagande av teknisk beskrivning (Utförandeentreprenad enl AB 04) och rambeskrivning (Totalentreprenad enl ABT 06).

Dokumentet ansluter till senaste utgåva av AMA Hus 21, Boverkets Byggregler (BBR), Plan- och Bygglagen (PBL) samt Anvisningar för fastighetsförvaltning (Aff). Hänsyn avseende fysisk tillgänglighet ska beaktas i projektering.

Byggnadsklass och verksamhetsklass definieras i Boverkets byggregler.

Denna TK redovisar Fastighet, stöd och services krav på utförande av byggtekniska delar.

Denna TK ersätter TK Fukt, TK Bärverk och Riktlinje Golv.

Avsteg

För texter som innehåller SKA och MÅSTE ska avsteg sökas enligt Fastighet, stöd och service avstegsprocess (Ärendeflöde i CANEA VF) om det inte är uppenbart att kravet ej är relevant för det aktuella projektet.

En rekommendation är att projektledaren, eller av denne utsedd person, går igenom TK med konsult och berörd teknisk förvaltare/strateg, inför uppstart av projektet, och stryker eller kommenterar eventuella krav som uppenbart inte gäller aktuellt projekt.

Utöver ovanstående kravtexter innehåller dokumenten texter som ska ses som rådgivning för att få en väl fungerande fastighet. Dessa texter är utformade med

lydelser som BÖR, KAN, REKOMMENDERAS och kräver ej att avsteg söks enligt förvaltningens avstegsprocess.

Definition samhällsviktig verksamhet

Nedan beskrivningar avser att tydliggöra definitioner för verksamheter som är hyresgäster i de lokaler som Fastighet, stöd och service förvaltar.

Underlaget är taget från skriften [Lista med viktiga samhällsfunktioner - Utgångspunkt för att stärka samhällets beredskap, MSB 2021.](#)

I MSB skrift är begreppet Samhällsviktig verksamhet även att betrakta som samhällsfunktion. Där det senare begreppet förekommer avses verksamhet om inget annat definieras.

Samhällsviktig funktion

En viktig samhällsfunktion är en sådan samhällsfunktion som är nödvändig för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Dessa funktioner upprätthålls och säkerställs av samhällsviktiga verksamheter.

Samhällsviktig verksamhet

Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

I detta sammanhang ska verksamhet förstås som ett vidare begrepp. Verksamhet, tjänst eller infrastruktur inkluderar exempelvis även anläggningar, processer, system och noder.

Övriga kravställande dokument

Dokumentet läses tillsammans med gällande projekteringsdokument från Västfastigheter bygg och förvaltning, Fastighet, stöd och service och regionala styrande dokument.

0 Sammansatta byggdelar och installationssystem

01 Sammansatta byggdelar

01.S Sammansatta byggdelar i hus

Lufttätthet

I nybyggnad och omfattande renoveringar ska täthetsprovningar inklusive läckagesökning med värmekamera och/eller rök utföras vid lämpligt tillfälle under byggskedet.

Slutprovning av klimatskalets lufttätthet ska utföras enligt SS-EN ISO 9972:2015.

Omfattning av täthetsprovningar inklusive läckagesökning samt slutprovning av klimatskalets lufttätthet och gällande gränsvärden för provningar, ska utredas med energistrateg och teknisk förvaltare bygg.

01.SC Ytterväggar, sammansatta

Ytterväggar ska ej utföras i enstegstätad fasadmodell.

01.SL Lastkajer, sammansatta

Lastkajer ska vara överbyggda eller försedda med skärmtak alternativt lasthus. Lastkaj ska utföras med kantskoning. Utsatta betongkanter vid exempelvis portar och dörrar ska även de förses med skydd.

1 Undergrund, underbyggnad, skyddande lager i mark, grundkonstruktioner och stödkonstruktioner

Tjocklek på isolering under bottenplatta och källarväggar ska vara minst 200 mm.

13 Lager i mark för skydd av byggnadsverk

Alla konstruktioner under grundvattennivå skall utformas med utvändigt tätskiktsmembran upp till 0,5 m över högsta grundvattennivå.

Isolerande lager under mark ska utföras med extruderad styrencellplast (XPS) eller cellglas.

15 Grundkonstruktioner

15.A Sammansatta grundkonstruktioner

Gjut- och arbetsfog ska alltid ha utvändigt tätskiktsmembran.

15.S Grundkonstruktioner för hus

För sjukhus gäller:

Vid grundläggning med pålar ska metod väljas som begränsar buller, vibrationer och andra störningar.

Livslängd ska vara 100 år.

Dräneringsrör minimum 110 mm, ska läggas dubbla runt byggnad, fiberduk ska läggas under och på sidorna av makadambädden.

Krypgrund ska utformas som en varmgrund med styrt klimat och erforderlig luftväxling.

Källar- och kulvertkonstruktioner ska alltid förses med utanpåliggande fuktskydd och värmeisolering.

Återfyllning närmast utsida källaryttervägg/isolering ska ske med minst 200 mm makadam avskilt från omgivande mark med geotextil. Detta även om isolering utgörs av dränerande isolerskivor.

2 Bärverk

Vid stomindelning ska modulmått användas.

20 Sammansatta bärverk

Vid val av stomme ska VGR´s Träbyggnadsstrategi användas enligt nedanstående matris.

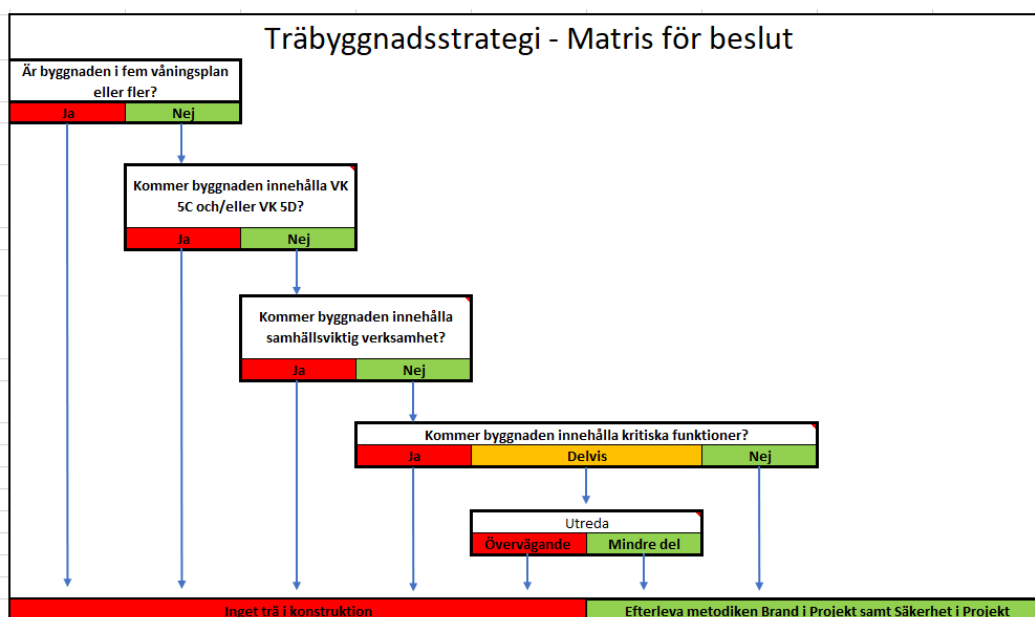

Bild Matris enl Träbyggnadsstrategi

27 Bärverk i husstomme

Livslängd ska vara 100 år.

Stabilisering av husstommar ska ske via skivverkan i bjälklag till stabiliserande stominnerväggar som inte förväntas påverkas av framtida ombyggnad så som trapphus- och hisschaktväggar.

För sjukhus gäller:

Bjälklag ska ha en utnyttjandegrad vid brottgränstillstånd av högst 75% för att möjliggöra nya håltagningar utan behov av avväxlingsbalkar. HD/F-element ska vara dimensionerade så att möjlighet finns för att kapa två liv per element för framtida håltagning.

Egentyngder

Schablonvärden för permanenta laster utöver egentyngd stomme och klimatskal framgår av tabell 1. Dessa värden får användas i tidiga skeden men ska verifieras senare under projekteringen.

Tabell 1. Schablonvärden för permanenta laster utöver egentyngd stomme och klimatskal

Bjälklag	Permanent last q_k [kN/m ²]			
	Innerväggar	Undertak	Installationer	Övergolvs
Normal vårdbyggnad	0,50	0,25	0,50	0,10

Övriga permanenta laster som kan förekomma i vårdintensiva byggnader är:

- Högre installationslaster.
- Egentyngd av fundament under utrustning.
- Egentyngd av avskärmande blyplåtar av varierande tjocklek i väggar, golv och tak.
- Egentyngd av avskärmande plåtar av stål (min. tjocklek 20 mm) i väggar, golv och tak runt rum för MR-kamera.

Nyttiga laster

Nyttiga laster för bjälklag specificeras för byggnaden i tabell 2.

Tabell 2. Nyttiga laster, lastkategori samt tillhörande ψ -faktorer för bjälklag

Bjälklag	Kategori	Utbredd	Koncentrerad
----------	----------	---------	--------------

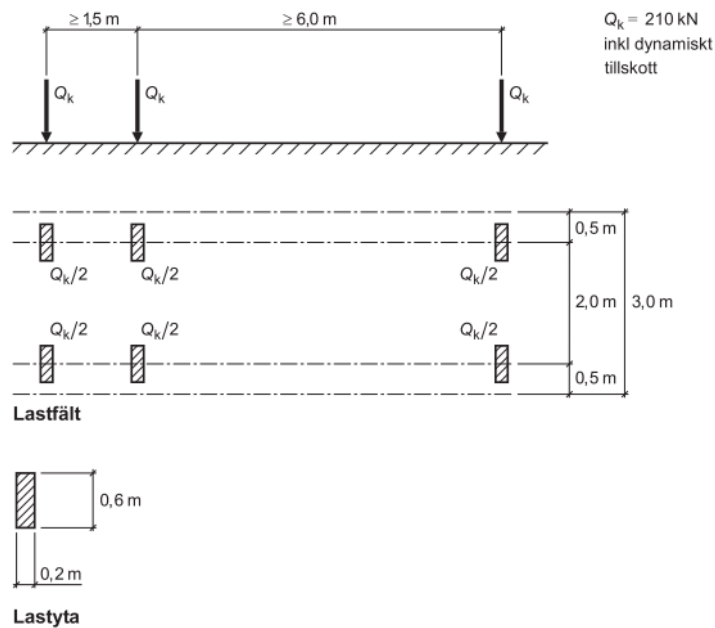
		q_k [kN/m ²]	ψ_0	ψ_1	ψ_2	Q_k [kN]	ψ
Normal vårdbyggnad	C3	3,0	0,7	0,7	0,6	5,0	0
Vårdintensiv byggnad	C3	5,0	0,7	0,7	0,6	10,0 ¹⁾	0
Balkonger och trappor	C3	3,0	0,7	0,7	0,6	5,0	0
Förbindelsegångar inkl. kulvert	C3	5,0	0,7	0,7	0,6	10,0	0
Yttertak ²⁾	H	0,4	0	0	0	1,0	0
Körbart kulverttak	G	5,0	0,7	0,5	0,3	210,0 ³⁾	0

1) Högre koncentrerad last förekommer i byggnad med:

- Utrustning för bildtagning såsom PET, CT, Gamma, MR och kombinationer av dessa.
- Hot cells för radiofarmaka.
- Aktuella lastuppgifter inhämtas från leverantörer.

2) För låglutande yttertak ska lastutredning utföras (exempelvis för installation av solceller/ -paneler).

3) Figur 1. Last av fordon (kategori G)

Figur 1. Last av fordon (kategori G)

27.B Stominnerväggar

Endast trapphus- och hisschaktsväggar får utformas som bärande stominnerväggar.

27.E Balkstommar

Balkar ska ej placeras under bjälklag.

27.F Stombjälklag

För sjukhus, lokaltyp 7 och 8 (Mycket speciella lokaler och Exceptionella lokaler) gäller:

Stombjälklag ska ha homogena och isotropa bjälklag (samma styvhet i x- och y-led).

27.G Yttertaks- och ytterbjälklagsstommar

För sjukhus gäller:

Yttertaksstomme utförs av betong.

27.H Kompletterande bärverk i husstomme

Balkar som utgör avvaxling för hål i bjälklag ska ej placeras under bjälklag.

4 Rumsbildande byggdelar, huskompletteringar, ytskikt och rumskompletteringar

41 Klimatskiljande delar och kompletteringar i yttertak och ytterbjälklag

Yttertak ska utföras utåt lutande med taksprång och utvändigt avvattning.

I de fall invändig takavvattning är nödvändig ska det utgöras med UV-system, se 41.FC.

Takfönster, takljuskupoler och liknande konstruktioner tillåts där det krävs för att uppfylla myndighetskrav.

Yttertak ska utformas med en lutning utåt om minst 1:16 ($\sim 3,5^\circ$).

Vindar ska fuktsäkerhetsprojekteras. Uteluftsventilationen ska antingen vara mekanisk behovsstyrd eller konstant låg.

Yttertak ska vara åtkomliga inifrån byggnaden.

I de fall en byggnad, antingen i sin egen utformning eller i anslutning till annan byggnad eller byggnadsbestånd, inte kan utformas med ett yttertak som beskrivs ovan, så ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Fuktsäkerhetsprojektering med riskanalys ska vara utförd.
- Taklutning ska vara min 1:45 ($\sim 1,3^\circ$)
- Tak ska vara försett med bräddavlopp.
- Isolering ska vara oorganisk, formstabil, diffusionstät och fuktsäker.
- Tätskiktsgarantiers riktlinjer ska följas.
- Takavvattning ska vara rensbar i sin helhet.
- Rör och brunnar ska placeras så att konsekvenser av läckage blir försumbara.

- Rörschakt ska vara inspekterbara i sin helhet och vara försedda med läckageindikatorer.
- Brunnar och bräddavlopp ska vara försedda med temperaturreglerad elvärme för att undvika isbildning.

Falsade plåttak ska utföras med dubbel ståndfals.

Byggnader med kritisk verksamhet utifrån samhällsviktig funktion, svåråtkomliga taktytor, tak med solceller eller andra överbyggnader såsom trall ska förses med 2-lagstäckning och ska vara av kvalitet minst YEP2500+SEP4000.

Ytskiktet och underlaget ska uppfylla brandklassen Broof T2

41.C Ytterklimatskärmar i yttertak och ytterbjälklag

Generellt får ej gröna tak förekomma på byggnader med kritisk verksamhet utifrån samhällsviktig funktion.

Tätskikt under vegetationstak utförs med 2-lagstäckning. 2-lagstäckning skall vara av kvalitet minst YEP2500+YEP2500.

Ytskiktet och underlaget ska uppfylla brandklassen Broof T2.

41.F Kompletteringar till yttertak och ytterbjälklag

Utvändig takavvattning ska väljas i första hand.

41.FB Utvändiga avvattningssystem från yttertak och ytterbjälklag

Utvändig takavvattning med hängrännor och stuprör utförs av plåt. Vid samtliga markanslutningar utförs stuprör av varmförzinkade stålrör alternativt MA-rör upp till minst 0,6 m höjd över mark.

Stuprör placerade där snöröjning sker eller där det finns risk för påkörning utförs med stålrör 2m ovan mark.

Stuprör avslutas med självrensande lövsilar.

Där det kan befaras att skadlig isbildning uppstår i takavvattningssystem ska dessa förses med elektrisk uppvärmning i stuprör.

Gesimsränna får ej förekomma.

Plåt i standardkulör ska väljas.

Infällda stuprör i fasad får inte förekomma.

41.FC Invändiga avvattningssystem från yttertak och ytterbjälklag

Invändig avvattning ska vara UV-system.

41.FD Skyddsanordningar på yttertak och ytterbjälklag

Snörasskydd, monteras vid entréer och överallt där det finns risk för personskador vid nedfallande is och snö.

42 Klimatskiljande delar och kompletteringar i yttervägg

Vindskyddande skikt ska utgöras av oorganiska skivor eller dukar.

Reglar ska vara av stål i ytterväggar.

42.B Ytterklimatskärmar i yttervägg

Regelväggar ska vara försedda med en ventilerande och dränerande luftspalt mellan fasad och vägg. Luftspalten ska vara min. 30 mm och ska ha stående läkt alternativt korslagda sådana.

Kartongbeklädd gips som vindskyddsskiva i fasad (yttervägg) får ej förekomma.

Fibercementskivor får ej monteras i träregel.

42.B/20 Ytterklimatskärmar i yttervägg - murverk, puts

Skalmur ska alltid förses med minimum 30 mm luftspalt mellan tegel och bakomliggande konstruktion.

Luftspalten ska vara fri från brukstuggor, brukspill och annat som förhindrar dränering av vatten. Minst var tredje stötfog i nedersta skiftet ska vara öppen för dränering.

Puts som fasadmaterial på regelväggar accepteras inte.

Bi-stål i murade väggar ska utföras i rostfritt stål.

Kramlor ska utföras i rostfritt stål.

42.C Innerklimatskärmar i yttervägg

Ångspärr ska vara indragen 45-70mm från invändig skivbeklädnad.

Utsida vindskydd och reglar ska förses med minst 30 mm heltäckande isolering.

42.D Öppningskompletteringar i yttervägg

Fönster ska monteras indraget från fasad och i liv med luftspalt så att inträngande regnvatten direkt kan dräneras bort utan att skada fönster och väggkonstruktion.

Öppningsbara fönster får ej vara hängda i underkant.

Automatiska öppningar av fönster får ej utföras med limmat montage.

Fönster och fönsterdörrar ska utföras som kopplade treglaskonstruktioner i trä med yttre beklädnad av aluminium. Vid kustnära fastigheter, definierat som inom 5 km från strandlinjen enligt Boverket, ska aluminiumfönster med träbeklädd insida väljas. I lokaler där hygienkrav förekommer väljs fönster och fönsterdörrar som uppfyller gällande hygienklass.

Fönster ska monteras med justerbar karmskruv, ej med polyuretanskum.

Fogskum får ej förekomma vid montage av fönster och dörrar.

Mellanglaspersienn ska monteras i fönster med kopplade bågar.

Fönster förses med fönsterbroms och barnsäkerhetsbeslag. Vid val av persienner, ska hygienriktlinjer beaktas.

Fönsterbleck och droppbleck monteras med minst 30° fall.

Entrépartier utförs som metallpartier av aluminium.

Ytterdörrar utförs som metallpartier av aluminium och/eller stål.

Metallpartier i yttervägg utförs med bruten köldbrygga och glasning med erforderlig värmeisolering och hållfasthet.

Dörrblad med glasad yta får ej ha smalprofil.

Vid montage av dörrar/glaspartier i stålregelvägg ska stålregel runt öppning vara förstärkt med plywood eller träregel.

Låscylindrar ska tillhandahållas av beställaren.

43 Inre rumsbildande byggdelar

43.A Sammansatta inre rumsbildande byggdelar

Kartongklädd gips får ej förekomma som underlag för tätskikt i våtrum.

Kyl- och frysrum ska utföras av prefabricerade element.

Frysrumsgolv ska utföras isolerade och förses med dubbla värmekablar (en i reserv) så att risken för fuktrelaterade problem i, ovan och under bjälklaget till följd av låga temperaturer minimeras.

Väggar och tak ska utföras med isolerade prefabricerade element. Väggar i anslutning till frysrum ska utföras med oorganiska regler och skivbeklädnad alt. Murade.

Utrymme mellan frysrumsväggar och intilliggande väggar samt mellan tak och ovanförliggande bjälklag ska ventileras mekaniskt med torr tilluft

Kylrum ska utföras lika frysrum om inte fuktsäkerhetsprojektering och riskanalys visar att annat utförande är fuktsäkert.

För sjukhus gäller:

Där tryckskillnad mellan rum ska finnas, t.ex. OP-salar, slussar, vårdrum för infektionskänsliga mm. ska omslutande byggdelar utföras lufttäta så att tryckskillnad < 0,6 l/(s·m²) möjliggörs.

Inom byggnad, mellan utrymmen med krav på tryckskillnad, tex OP-salar, slussar, vårdrum för infektionskänsliga patienter mm: < 0,6 l/(s·m²)

43.B Kompletterande väggkonstruktioner

Strålskydd ska utformas enligt VGR´s Strålskyddsriktlinje ("Regional rutin Strålskärmning av lokaler").

Genomföringar i brandväggar ska tätas enl. riktlinjer i TKR Brand. Brandväggar kontrolleras även vid nya genomföringar i renoveringsprojekt.

Hörnskydd av rostfritt stål, 50x50mm monteras i utåtgående hörn. Monteras från överkant mattuppvik/golvlist till underkant undertak.

43.C Innerväggar (ej stominnerväggar) och öppningskompletteringar

43.CB Innerväggar (ej stominnerväggar)

Väggar som är i behov av förstärkning ska utrustas med plywood bakom gipsskiva.

Väggar i korridorer, transportvägar etcetera där säng och vagntransporter eller liknande förekommer, förses med påkörningsskydd eller avbärarlist på vägg.

Avbärarlist utförs med bredd 200 mm. Undre list monteras med underkant 200 mm över färdigt golv (öfg) och den övre med underkant 900 mm öfg.

43.CC Öppningskompletteringar i innervägg

Dörrar utförs som massivdörrar av trä belagd med laminat (avser sjukhus).

Dörrar där transporter av vagnar, sängar och/eller truckar förekommer ska karmar utrustas med påkörningsskydd av rostfritt stål.

Där glasade dörrar till läkemedelsrum förekommer ska yttre glaslisten monteras så att den inte kan demonteras utifrån.

Öppningar och dörrar (höjd och bredd) ska anpassas till aktuell verksamhet och gällande myndighetskrav.

Trösklar ska ej förekomma.

Där trösklar krävs på grund av brand/ljud/täthet beslutas typ av tröskel i projektet.

Slagdörrar bredare än 13 M utförs som pardörrar.

Koordinering av dörrstängning och dörröppning vid pardörrar utförs med mekanisk koordinator.

Dörrblad och karm ska förses med erforderlig dold kanalisation (tomrör och dragtråd) för kablage till motorlås, elslutbleck, karmöverföring, indikeringar och dylikt.

Dörrstopp monteras på vägg.

Dörrar i kulvertar där transporter av vagnar och/eller truckar förekommer ska vara av stål.

Skyddspollare/påkörningsskydd av metall uppsätts vid dörrpartier där trucktrafik förekommer.

Inspektionsluckor, rensluckor med mera för VVS- installationer vänds mot korridor.

43.E Innertak

Undertak som brandavskiljande byggdel får ej förekomma.

Undertak ska byggas fasta i WC och Förrum i publika lokaler och där verksamhetens art så kräver detta (exempelvis psykiatri).

Demonterbart undertak ska ha synligt bärverk, storlek max. 0,6x1,8 m.

Fasta undertak ska utrustas med inspektionslucka.

Undertak i kulvert och transportkorridorer utförs i plåt.

Undertak i utrymmen med mycket installationer ska vara enkla att inspektera och utformade för att möjliggöra framtida kompletteringar/utbyte av installationer.

Takplattor i slussar och dylikt, där drag lätt uppstår, fästes i ramverket.

43.E/22 Innertak – puts

Putsat undertak får ej förekomma.

44 Invändiga ytskikt

Ytskikt kan delas in i ytskiktsklasser med avseende på brand.

Vid val av ytskikt ska hänsyn tas till byggnadsklass och verksamhetsklass.

44.B Ytskikt på golv och trappor

Renovering av mattor ska alltid värderas som alternativ till byte av golvmatta vid ombyggnads- och renoveringsprojekt.

Plastmatta med uppvik ska alltid väljas i vårdavdelningar och andra utrymmen med hygienklass 1-3.

Där stegljudsdämpande mattor behövs ska en produkt med integrerad stegljudsdämpning väljas. Organiskt stegljudsdämpande material får ej förekomma. Stegljudsdämpande matta får ej appliceras där sängtransporter förekommer.

Uppvik av plastmatta ska vara minst 100 mm. Plastmatta ska råda bakom dörrkarmar.

Ytskikt ska appliceras under trösklar.

Offentliga WC med klinker ska ha halksäkerhet (stegsäkerhet) R10.

Vägledning golvmaterial

För sjukhus gäller:

Rek avser rekommenderat val, Acc avser material som kan accepteras, men kräver en motivering. Ej avser ej aktuellt, d v s får ej förekomma.

	Patient, korridor, expedition mottagning	WC, dusch, omklädnings	OP, IVA, Lab, Röntgen	Entréer, trappor	Kulvert (transport)	Storkök, soprum, fläktrum, obduktion, bårhus	Administrativa lokaler, utbildning	Konferens	Kommentar
PVC-matta	Rek	Rek	Rek	Acc	Ej	Acc	Rek	Rek	
PVC-fri plast-matta	Acc	Ej	Ej	Ej	Ej	Acc	Acc	Acc	
Akustik- matta (plast)	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Projekt- anpassn.
Gummi	Ej	Ej	Ej	Ej	Acc	Ej	Acc	Ej	
Linoleum	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Acc	Acc	
Hårdvinyl	Ej	Ej	Ej	Ej	Acc	Ej	Ej	Ej	
Massagolv	Ej	Ej	Ej	Ej	Acc	Rek	Ej	Ej	
Sten	Ej	Ej	Ej	Rek	Ej	Ej	Ej	Ej	
Terrazzo	Ej	Ej	Ej	Rek	Ej	Ej	Ej	Ej	
Klinker	Ej	Acc	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	
Hård- betong (slipad)	Ej	Ej	Ej	Ej	Rek	Ej	Ej	Ej	
Damm- bunden betong	Ej	Ej	Ej	Ej	Acc	Ej	Ej	Ej	
Trä	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	
Textil	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Ej	Acc	

44.C Ytskikt på väggar

Väggar av btg / puts / murade väggar ska målas med silikatfärg.

För sjukhus gäller:

I våtrum ska ytskikt vara plastmatta.

För att möjliggöra framtida omflyttningar ska väggmatta sättas före montage av fast inredning.

Kontrastmarkeringar bakom tvättställ och wc-stol i våtrum utförs (utanpåliggande) med limmad plastmatta.

Matta monteras med horisontell våd upp till 2,1 m öfg. Ovan matta målas i klass VT. Ovankant matta förseglas mot vägg med målarfärg. Alternativt monteras våd över 2,1 m.

För sjukhus gäller:

För besöks/personal WC ska stänkskydd bakom tvättställ/WC antingen utföras som VA-målning i kontrasterande kulör eller plastmatta i kontrasterande kulör.

Våtutrymmen

Med ytskikt av plastmatta ska GVK:s branschregler ”Säkra våtrum” följas.

Material ska vara godkända av Golvbranschens våtrumskontroll (GVK).

Med ytskikt av keramiska plattor ska Byggkeramikrådets branschregler för våtrum (BBV) följas.

Material ska vara godkända av Byggkeramikrådet (BKR).

Tätskiktsentreprenör ska vara godkänd av GVK eller Byggkeramikrådet.

Med ytskikt av fogfritt golv ska Sveriges färg och limföretagare (SVEFF:s) branschrekommendationer följas.

Fogfritt golv ska utföras av entreprenör auktoriserad enligt Auktorisationsnämnden för Fogfritt Golv (AFG).

Branschregler ”Säker vatten” senaste utgåvan med tillhörande ”Byggtekniska förutsättning”

45 Huskompletteringar

45.B Utvändiga huskompletteringar

I publika entréer (sjukhus, kollektivtrafik, etc) ska entrén alltid förses med avtorkning för skor i tre steg. Snubbelkant får ej förekomma.

Zon 1 (utanför entrédörrar) – Försänkt skrapgaller.

Zon 2 (innanför entrédörrar alternativt vindfång) – Försänkt skrapmatta.

Zon 3 (Innanför vindfång alt. skrapmatta) – Torkmatta av textil.

Vid begränsat utrymme kan skrapmatta och torkmatta ersättas av en kombinationsmatta.

45.BB Balkonger

Balkonger undviks.

Då balkonger förekommer i projekt ska dom byggas in alternativt förses med skärmtak.

45.BC Loftgångar

Får ej förekomma.

45.BD Skärmtak

Skärmtak utformas med hänsyn till trafik, snöröjning.

Entréer ska alltid utformas med skärmtak.

45.BF Fasadstegar

Utförs i varmförzinkat stål.

46 Rumskompletteringar

46.A Sammansatta rumskompletteringar

Vägghängd utrustning ska monteras i antingen reglar, kortlingar eller skivmaterial av trä (plywood).

Gäller sjukhus:

Bänkskivor ska vara utförda i högtryckslaminat med överfalsade kantlister med postformad framkant.

46.B Inredningar

Kök

Luckor och lådfronter utförs som MDF belagd med högtryckslaminat. Kantlister utförs med stöttålig ABS-plast.

Diskbänk ska vara rostfri metall. Bänkskiva ska vara belagd med högtryckslaminat.

Sockel under stomme utförs i plast.

49 Övriga rumsbildande byggdelar, huskompletteringar, ytskikt och rumskompletteringar

49.B Schakt i hus

Schakt ska förberedas för framtida installationer, min. 20% överkapacitet.

Schakt ska placeras i anslutning till trapphus, hissväggar eller bärande konstruktion.

B Förarbeten, hjälparbeten, saneringsarbeten, flyttning, demontering, rivning, röjning mm
BE Flyttning, demontering och rivning

Demontering

Vid demontering avser projektet att återanvända produkter/installationer/byggmaterial i samma projekt.

Rivning

Vid rivning av produkter/installationer/byggmaterial ska projektet alltid utvärdera om och vilka material som går att återanvändas.

Vid ombyggnad/reovering där äldre mattor ska bytas ska limrester avlägsnas till 100% innan beläggning med ny matta.

Driften ska alltid ges möjlighet att inventera och ta hand om återbrukbara produkter.

E Platsgjutna konstruktioner

ESC.25 Ingjutna rör

Ingjutna rör (horisontellt) tillåts enbart i och i underkant bottenplatta.

Ingjutna rör ska kunna inspekteras.

ESE.5 Undergolv och golv av platsgjuten betong

Betong ska alltid beläggas med min 10 mm lågalkalisk normaltorkande avjämningsmassa i syfte att dels skapa sugande underlag för lim, dels för att reducera pH-värdet vid ytan.

Normaltorkande spackel och avjämningsmassor ska användas. Snabb- eller självtorkande produkter accepteras inte.

G Konstruktioner av monteringsfärdiga element

Vid montage av prefabelement av betong måste fogbredden minst vara 12mm respektive 1/500 av summan av anslutande elementlängder. Fogmassa klass 25 ska användas.

L Puts, målning, skyddsbeläggningar,
skyddsimpregneringar m m

LC Målning mm

LCS Byggplatsmålning av hus

Färg ska vara anpassad för ändamålet.

Glanstal ska vara enligt följande:

- Väggar 10
- Väggar med VA-målning 20
- Tak och balkar 3-5
- Väggar RWC/D 40
- Stål 40
- Snickerier 40

Beakta även krav på glanstal där hygienkrav enligt BOV gäller.

LF Skyddsimpregnering o d

Allt utvändigt oskyddat trämaterial ska behandlas.

X Inredningar och utrustningar

XB Inredningar i bostäder, kontor, undervisningslokaler,
vårdlokaler m m

Sakvaror ska väljas i samråd med Regionområde Intern service.

XBB Skärmenheter

För sjukhus och resecentrum gäller:

Placering av informationsskärmar i publika delar, ska vara på underkant 2 000 mm
över golv.

Z Diverse tätningar, kompletteringar, infästningar o d

I vårdmiljöer ska mjukfog av silicone inte användas.

ZSD Kompletteringar av nät, tråd m m i hus

Luftspalt i fasad ska alltid förses med musband eller annat skydd.

Musband ska utföras i aluminium.

Skydd från fåglar på exempelvis skärmtak och balkonger ska ingå i projekt.